

og faste Regler, men det synes at være saaledes, at naar Kultusministeriet er slaaet ind i en vis Skure, bliver det ved at følge denne, og det er ikke muligt at faa det bort derfra igen. Det viser sig ikke alene paa dette Omraade, men ogsaa med Hensyn til Tilskuddene til Lærerne og paa Ministeriets Stilling overfor Aftenskolesagen, at den er saa blottet for Regel og Princip, som tænkes kan. Derfor er det Spørgsmaal blevet fremsat i Aar, om det ikke kunde lykkes at faa mere faste og retfærdige Regler at fordele Statstilskuddene efter.

Pinstrup: I Anledning af de Bemærkninger, det ærede Medlem henvendte til mig, vil jeg gerne gøre en enkelt kort Bemærkning. Det ærede Medlem mente, vi havde alt for meget Tilsyn, vi havde det i 3 Etager, som han kaldte det. Det skulde altsaa have Udseende af, at det nuværende Tilsyn generede Lærerne. Jeg mener netop, at det nuværende Tilsyn er saa godt, fordi det giver Lærerne al mulig Frihed, men det vil sikkert ikke gaa saaledes, hvis det ærede Medlems Tanke om Ansættelse af en hel Mængde Inspektører blev realiseret. Thi der er ingen Tvivl om, at saadan en Inspektør skal udrette noget, han har sine Meninger og sin Metode, og det er ham om at gøre at faa de Lærere, som ere underlagte ham, til at følge denne Metode. Det er efter min Mening Begyndelsen til en Uniformering af vor Folkeskole, og her kommer den Omstændighed til, at jeg paa Forhaand er imod at faa ansat en saadan Stab af nye Embedsmænd, hvis Nytte jeg alligevel ikke kan anerkende. Skulle vi have et andet Tilsyn, skal det være et Tilsyn, der støtter sig paa Forældrene, som f. Eks. kunde være valgt af Forældrene i Skoledistriktet, og ikke et lønnet Tilsyn, ikke en Stab af nye Embedsmænd, hvis Nytte jeg, som sagt, ikke kan anerkende.

Jensen-Knudstrup: Det er rigtig nok, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) nys sagde, at Tvang kan tænkes ogsaa under den nuværende Ordning, det indrømmer jeg fuldt ud. Paa sine Steder kan den findes, men Venstre stræber efter at ophæve den, vi stræbe efter at gøre det muligt for alle, ogsaa Smaakaarsfolk, ved Tilskud fra det offentlige at naa til det samme, som de bedre stillede have paa Forhaand, nemlig Valget af den Skole, hvori deres Børn skulle gaa, under Hen-

syntagen til den Aand, der raader i Skolen. Det stræbe vi imod, og i Fjor vedtog vi jo en Lov som meget betydelige Tilskud til den frie Børneskole for at muliggøre dette Valg. Men det ærede Medlem og hans Parti stræbe i modsat Retning efter at ophæve denne Frihed, som vi allerede have, og som er af Betydning for de allerfleste alvorlige Mennesker, stræbe efter fuldstændig at annullere den og at etablere en Tvangsskole efter Lighedsprincipets yderste Krav, hvorfra følger en fuldstændig Udsettelse af den personlige Afgørelse i de allervigtigste Spørgsmaal. Det ville vi forhaabentlig i denne Sal altid være nok til at forhindre. Jeg kommer i Tanke om, at for 2 Aar siden under Debatten om noget lignende her i Salen udtalte det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgerbjerg), altsaa en af Socialdemokratiets Ordførere, at Socialdemokratiet var det egentlige Værn for den personlige Frihed. „Hvor det drejer sig om frit Spillerum“, udtalte han, „Spillerum for Personligheden, om Frihed for Tvang og Autoritet i et hvilket som helst aandeligt Spørgsmaal, der er det os Socialdemokrater, som hævde fuld Frihed, om man vil: Anarkismen“. Ja, det er rigtig nok et blomstrende Sprog om Friheden! Sammenholdt med Kravet om den fuldt ud etablerede Tvangsskole maa jeg rigtig nok sige, at det kun er en Lovsang om Friheden, medens der ikke er Tale om den i Livet virkeliggjorte Frihed. Det er ikke andet end blomstrende Ord.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Jeg kan indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger særlig henvendte til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som i Gaarsmødet søgte at imødegaa de Udtalelser, som jeg fremsatte overfor den Række Angreb, det ærede Medlem i sin Indledningstale fremsatte mod mit Budget. Det ærede Medlems Svar herpaa i Gaarsmødet behøver jeg kun faa Ord til at imødegaa.

Vi hørte under det ærede Medlems Svartale intet, hvormed det ærede Medlem nærmere begrundede det højst mærkelige Regnestykke, som han præsenterede os i Lørdagsmødet. De private Realskoler, som nu ere overgaaede til Kommunerne, faa, siger det ærede Medlem, foruden det direkte Tilskud, som de medføre fra den Tid, de var private, et meget stort Tilskud derigennem, at Staten udreder Lønningstillæg til Lærerne. Saa langt er det